

[Hvidberg.]

holdere om at komme til Stede. Naar jeg erindrer mig disse Tider, da det ofte kunde være meget surt at holde Arbejdet i Gang, og da der i alt Fald hørte overmaade Begejstring til fra Aften til Aften, kan jeg ikke nægte, at det er — jeg kan maaske bruge saa stærkt og stort et Ord som — med en vis Stolthed paa mit Lands Vegne og i alt Fald med en meget stor Glæde, at jeg tænker paa Aftenskoleloven af 4. Juli 1942, som i sin Tid blev vedtaget med Tilslutning fra alle Partier, og som jeg alligevel tror man slet ikke endnu rigtig kan overskue Værdien af, for den Slags Ting kan man ikke ligefrem maale med Metermaal eller Spandemaal.

Jeg forstaaer, at det, der nu skal ske, i Virkeligheden blot er, at man vil føre denne Lov à jour, at man vil føre Lønningsbestemmelserne fra 1942 à jour med Tjenestemandsløven af 6. Juni 1946 og Lærerlønningsloven af 12. Juli 1946, og at man endvidere vil udbygge og smidiggøre Løven af 1942 paa Grundlag af de indvundne Erfaringer, men som vi netop har hørt af den højtærede Undervisningsminister i Dag, kan det foreløbig ikke være nogen helt dybtgaaende Revision, eftersom Erfaringen ikke er stor nok dertil, men kun en Revision af det rent øjeblikkelig foreliggende, og dette kan jeg paa mit Partis Vegne slutte mig til. Efter Behandlingen i Landstinget og Udvalget, hvorfra Forslaget er fremgaaet med nogle Forbedringer, som jeg ogsaa i alle Maader kan slutte mig til, synes jeg egentlig ikke, der kan være saa forfærdelig meget at diskutere, naar henses til, at vi senere skal behandle et Forslag om en Kommission, hvor alle disse Spørgsmaal i deres Principper og under større Synsvinkler kan behandles.

Det har været fremført, for det første at Lønnen, 6 Kr. 20 Øre, ikke er stor, man kunde ønske den større. Naar jeg tænker paa, hvad det er at være Lærer paa en Aftenskole, maa jeg ogsaa sige, at disse 6 Kr. 20 Øre jo ikke er meget, og jeg er heller ikke helt sikker paa, at den Maade, man har regnet denne Løn ud paa, ved den Gennemsnitsberegning, der nævnes i Lovforslagets Bemærkninger, ikke er noget tilfældig. Det er muligt, at det ikke kan være mere, men naar man for det første tænker paa, hvad det vil sige Aften efter Aften at være optaget uden at kunne læse selv eller have noget Privatliv, og naar man i det hele taget, som jeg har gjort det i den senere Tid, har mødt Undervisere i dette Land — jeg skal ikke komme nærmere ind paa hvem —, som rent ud sagt er fat-

tige, og for hvem Aftenskolearbejdet er en meget pauver Trøst, saa maa jeg sige, at 6 Kr. 20 Øre ikke er noget, man egentlig raaber Hurra for. Jeg vil ogsaa gerne nævne Prisen for Foredrag i Aftenskolens Tjeneste, 10 Kr. plus 5 Kr. Ja, naturligvis, naar man skal holde et Foredrag, kan det undertiden gøres uden mere Forberedelse end 20 Minutter; hvis man virkelig er fortrolig med og har Kendskab til sit Stof, skal man maaske bare stille det sammen. Men naar Stoffet ligger en fjernere og der skal arbejdes med det, er det en skrækkelig Betaling. Jeg har selv i Vinter holdt 4 store Foredrag, som kostede mig 10 Timers Arbejde hver, og derfor erholdt 15 Kr. Det er jo at gøre Nar ad Folk. Og selv om det er Stof, man kan, maa dette jo ogsaa betales, for det har tidligere kostet Sved og Taarer at lære det. Jeg synes altsaa, at Prisen for disse Aftenskoledrag ikke er stor, og heller ikke Aftenskolens Timeløn er stor; den er rent ud sagt ikke særlig god. Men det kan godt være, at alt dette ikke kan blive anderledes. Det vil jeg henstille til den højtærede Undervisningsminister, som bedre kan bedømme det, naar han har forhandlet med Finansministeriet om det. Det er saa let for os andre at staa og fordre højere Løn; det er en anden Sag, naar man selv sidder og skal forhandle med Finansministeriet om det; det er fuldstændig rigtigt. Det er i og for sig billigt at staa her og fordre mere, og det skal jeg heller ikke gøre, jeg vil blot nævne, at jeg ikke finder Betalingen saa forfærdelig storartet.

Det samme gælder Lederhonoraret, som kun er beregnet for de større Skoler. Ja, men selv en lille Institution kan undertiden volde uhyre meget Besvær. En lille Institution med faa Elever kan omtrent volde lige saa meget Besvær som en stor Institution med mange Elever, hvor det hele er i Gang. Det er ikke altid Størrelsen, det i den Henseende kommer an paa. Jeg vil spørge, om man ikke, naar man holdt sig inden for Grænsen de 75 000 Kr., kunde ophæve denne Forskel paa større og mindre Institutioner.

Jeg skal slutte mit Indlæg med at sige, at med Hensyn til Efterskolen kan jeg ganske henholde mig til, hvad min Partifælle og Kollega, det ærede Medlem Hr. P. A. Poulsen, har sagt i Landstinget; ogsaa hvad det ærede Medlem Hr. Hauberg i Dag har fremført om Efterskolen, kan jeg i alle Maader slutte mig til. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Sagen, da jeg synes, der er sagt tilstrækkeligt her. Disse Efterskoler og deres Undervisning er jo et Tilbud til